

10.8.2023

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö: TEM078:00/2022

Lausunto: Hallituksen esitys uudeksi päästökauppalaiksi

Tausta

Palvelualojen työnantajat Palta ry. kiittää ministeriöitä mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä uudeksi päästökauppalaiksi.

Palta edustaa esimerkiksi liikenne- ja logistiikkapalveluita tuottavia yrityksiä. Palta on EK:n toiseksi suurin jäsenliitto, ja edustamme yli 2 000 jäsentämme.

Yksityiset palvelualat ovat korvaamattoman tärkeitä Suomen taloudelle, sillä (ilman kauppaa) ne

- tuottavat noin 41 % Suomen BKT:sta;
- työllistävät noin miljoona ihmistä;
- tuottivat kaksi kolmasosaa Suomen työllisyyden kasvusta vuosina 2016 – 2019.
- Lisäksi palveluiden osuus Suomen bruttoviennistä on noin 30 %.

Meri- ja lentoliikenteen päästökauppatoilla on tuettava alojen vihreää siirtymää

Sekä meri- että lentoliikenteen kustannukset tulevat lähivuosina kasvamaan merkittävästi EU:n ilmastopolitiikan vuoksi. Yksinään päästökauppa aiheuttaa Suomen meriliikenteelle arviolta 500—600 miljoonan euron ja lentoliikenteelle 115—280 miljoonan euron kustannukset vuonna 2030. Kustannuksia kasvattavat merkittävästi myös muut EU:n ilmastotoimet.

Lisäksi molempien alojen katsotaan yleisesti kuuluvan ns. ”hard to decarbonise” -toimialoihin, eli päästöjen vähentäminen on haastavaa ja kallista. Keskeinen päästövähennykskeino on puhtaat polttoaineet, jotka ovat kuitenkin vielä selvästi fossiilisia polttoaineita kalliimpia.

Molempien toimialojen päästövähennyksiä tuleekin tukea riittävän rahoituksen kautta. Esimerkiksi toimialojen osuus päästöoikeuksien huutokauppatoista tulee käyttää kyseisten alojen vihreän siirtymän edistämiseksi Suomessa.

10.8.2023

Ahvenanmaan saaripoikkeuksen käyttö on kannatettavaa

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyödyntäisi päästökauppadirektiivin mahdollistamaa ns. saaripoikkeusta. Sen mukaan jäsenvaltio voi päättää, ettei soveltamisalaan kuulu matkustaja-autolauttojen tai muiden matkustaja-alusten kuin risteilijöiden matkat alle 200 000 asukkaan saarella sijaitsevan sataman ja samassa jäsenvaltiossa sijaitsevan sataman välillä. Saaripoikkeusta sovellettaisiin Ahvenanmaahan vuoden 2030 loppuun asti.

Palta kannattaa hallituksen esityksessä ehdotettavaa saaripoikkeuksen käyttöä. Poikkeus lieventää ilmastotoimien toimialalle aiheuttamaa kustannusrasitusta.

Poikkeuksen käyttö ei ole merkittävä ongelma alan vihreälle siirtymälle, sillä kannustimet päästöjen vähentämiseen säilyvät joka tapauksessa voimassa. Ensinnäkin alaan kohdistuu kustannuspaineita muistakin politiikkatoimista kuin päästökaupasta. Toiseksi poikkeus koskee päästöjä vain Manner-Suomen ja Ahvenanmaan väliseltä osuudelta mutta ei Ahvenanmaan ja Ruotsin väliseltä osuudelta usein samasta matkasta. Lisäksi poikkeus on määräaikainen vain vuoteen 2030 asti. Poikkeuksen käyttö ei myöskään pienennä valtion saamia päästöoikeuksien huutokauppatuloja.

Kunnioitavasti,

Tatu Rauhamäki

Mikko Paloneva

Johtaja, elinkeinopolitiikka

Asiantuntija, elinkeinopolitiikka

Palvelualojen työnantajat PALTA ry on uuden työn, digimurroksen ja tulevaisuuden työmarkkinoiden suunnannäyttäjä. Yhä nopeammin muuttuvassa maailmassa yhdistämme faktat, työmarkkinaosaamisen sekä vaikuttamisen taidot palvelutalouden ja Suomen parhaaksi. Palta on EK:n toiseksi suurin jäsenliitto ja edustamme yli 2 000 palvelualoilla toimivaa jäsentämme.